

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

СТАНОВИЩЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	653 - 03 - 44
Дата	29 / 06 / 2016 г.

И

Относно: Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2014 г., № 511-00-5 , постъпил на 27.05.2015 г. и Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2015 г., № 630-00-3, постъпил на 07.06.2016 г.

904

На свое заседание, проведено на 22 юни 2016 г. Комисията по правни въпроси разгледа Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2014 г., № 511-00-5 , постъпил на 27.05.2015 г. и Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2015 г., № 630-00-3, постъпил на 07.06.2016 г.

Докладите бяха представени от г-н Сотир Цацаров – Главен прокурор.

И двата доклада съдържат обобщени данни от докладите за дейността на Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, Върховната административна прокуратура, апелативните прокуратури, Военноапелативна прокуратура, окръжните прокуратури, Софийска градска прокуратура, военноокръжните прокуратури, в състава на които са: окръжните следствени отдели, районните прокуратури, както и на разследващите полицаи при Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната. В докладите са включени и данните за дейността на специализираната прокуратура, административната специализирана прокуратура и на разследващите органи от Министерството на финансите.

И двата доклада са структуриран в раздели със съответните приложения, като е направен сравнителен анализ на данните с тези от предходни години по унифицираните показатели за отчетност на прокуратурата и разследващите органи. Докладите отбелязват тенденция на намаляване на регистрираната и разкрита престъпност. Изложени са анализи на основните показатели, съпоставени по териториалните структури и са изведени причини за констатирани положителни и отрицателни резултати.

В докладите са посочени продължаване действията в изпълнение на препоръките от докладите на Европейската комисия, относно напредъка на България по МСИ, и изпълнение на мерките, съдържащи се в приетия План за действие на ГГРБ за периода 01.09.2013 г. - 01.03.2015 г., и Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 г, приета с решение на ВСС по Протокол № 10/05.03.2015 г., включително и

утвърдените със заповед на главния прокурор пакет от мерки за засилено противодействие на корупцията и организираната престъпност. Въведен е единен стандарт за наблюдение и отчитане на делата от тази категория, утвърден е каталог за корупционните престъпления и е създаден регламент за ежемесечна отчетност и специален прокурорски надзор.

Прокуратурата е осъществила проучване и обсъждане на мненията на прокурорите и следователите по актуализираната стратегия за съдебна реформа, като е изразила публично препоръките и позицията си.

За повишаване ефективността в наказателния процес, прокуратурата е внесла в Народното събрание мотивирани предложения за промени в Наказателно процесуалния кодекс и Наказателния кодекс.

През 2014-2015 г е активирана дейността по уеднаквяване на съдебната практика, като главният прокурор в изпълнение на правомощията си по чл. 125 от ЗСВ е сезирал председателите на върховните съдилища с искания за приемане на тълкувателни решения .

Отчетено е намаляване за 2014 г. с 10% на общата регистрирана престъпност в страната (тенденция през последните три години), а за 2015 г с 5,4 %. Регистрирани за 2014 /2015 г са били 109 799 престъпления, от които около почти 10% икономически.

Увеличило се е нивото на разкриваемост с 2.6 пункта спрямо 2013 г. и 4,4 пункта спрямо 2014 г. Разкритите престъпления са 43 874, респективно 45 281 , което съставлява около 40% от регистрираните. Извършен е анализ по видове престъпления, посочено е запазване тенденцията на ниска разкриваемост на икономическите престъпления. Изведени са прогнози за запазване интензивността на криминогенната обстановка по отношение на битовата престъпност и престъпленията против данъчната и кредитна система, с акцент измами и контрабанда на акцизни стоки.

Анализирана е структурата на регистрираната, разкритата и наказаната престъпност. Обобщени са данните за дейността на прокуратурата и на разследващите органи. Прокурорите са работили общо по 318 507 респективно 302 541 за 2015 г. преписки и по 222 839 /201 181 за 2015 г. /досъдебни производства (несъществено намаление спрямо предходните две години). Делът на решените преписки е бил 96% и за двете години и е нараснал спрямо предходната година. 2013 г С образуване на досъдебно производство са приключили 51 060 , респективно 52 532 за 2015 г. преписки, като е нараснал броят на постановените откази за образуване на ДП - 122 185 респективно 115 120 за 2015 г.

Новообразуваните дела са били 123 751 за 2014 и 121 541 за 2015 г, от които 97.18% са тези разследвани от разследващи полицаи в МВР и МО, с дял 1.78% образувани от следователи, и с по 0.5% образувани от митнически инспектор и агент на ДАНС средно и за двете години. Разследването е провеждано в законоустановените срокове с някои

изключения като са изброени прокуратурите с най-много забавени производства.

Отчетена е тенденция на намаление броя на внесените в съда прокурорски актове - обвинителни актове, предложения за споразумения и постановления с предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Намалял е абсолютният брой на върнатите от съда на прокуратурата дела, съразмерно на по-малко внесените актове. Запазва се тенденцията през годините на около 5% върнати от съда дела. За 2014 г те са 1864 , а за 2015- 1710 .

С 6% е намалял броя на осъдените лица, но трайно висок остава дялът им спрямо всички лица с постановен съдебен акт - 97%. Оправданите лица са с траен дял от 3% за последните три години. Извършено е сравнение по окръжни и районни прокуратури. Отчетено е увеличение броят на образуваните дела от особен обществен интерес - организирана престъпност, корупция, изпиране на пари, данъчни и други финансови престъпления, незаконен трафик на хора и наркотици.

През 2014 /2015 г. е нараснал броят на лицата, осъдили прокуратурата по ЗОДОВ – 308 лица за 2015 г , 298 лица за 2014 г , при 280 лица за 2013 г. и 213 лица за 2012 г. Констатирана е необходимост административните ръководители на прокуратурите да предприемат ефективни мерки за спазване законните срокове на делата.

Разделът съдържа основни тенденции и изводи, необходими мерки от компетентност на прокуратурата, законодателни промени в НК и НПК и др., съдържащи конкретни предложения на прокуратурата.

Дялът на решенията прокурорски преписки е около 95% за последните три години . Най-висок е дялът на постановленията за отказ да се образува досъдебно производство – 115 120 за 2015 г , 122 185 броя за 2014 г, а постановленията за образуване на ДП са били 52 532 за 2015 г , 51 060 броя за 2014 г , последните съставляват 18% от общия брой преписки.

Подробни данни са представени по видове разследващи органи, по видове досъдебни производства. Намалял е броят на спрените ДП срещу неизвестен извършител. Запазена е тенденцията на нивото на прекратените ДП, съставляващи 23% от приключилите.

Броят на лицата, по отношение на които са били изготвени искания за СРС е бил 1200 лица за 2014 и съответно 1287 за 2015 г . Неуважени от съда са били 2.5% , съответно 10.5 % за 2015 г.

Анализирана е дейността на прокуратурата в съдебната фаза. Отчетено е увеличение на относителния дял на постановените осъдителни присъди спрямо решенията по внесените обвинителни актове. Осъдени са били през последните три години над 96.6% от лицата, спрямо които са постановени съдебни актове през годината. Направен е анализ по видове престъпления.

Анализирани са данните по прокуратури относно върнатите от съда дела и постановени оправдателни присъди, изведени са причини довели до това.

Делът на оправдателните присъди и решения за двете години е около 3 %. Запазена тенденция за последните три години.

В раздела е отчетена дейността на прокуратурата по гражданско-съдебен надзор, подробно са анализирани решенията на съда по ЗОДОВ – 308 за 2015 г и през 2014 г. 306 решения срещу прокуратурата по този закон, с най-голям брой искове с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ. Изложени са съображения за проблеми по приложението на закона.

Анализирана е дейността по изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки. Общо 22 739 за 2014 г и 20 960 за 2015 г. съдебни акта са получили изпълнение, които съставляват над 93 %.

Наблюдаваните от ЕК са 137 наказателни производства, от които неприключили в началото на 2015 г. са 67 на брой .

В този раздел е извършен подробен анализ на досъдебните производства, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от обществен интерес, изброени са видовете наложени наказания, както и статистическите данни по окръжни прокуратури. Най-голям е обемът на делата от особен обществен интерес в района на СГП и СРП, които наблюдават 1/3 от всички такива дела в страната. Тенденцията сочи на увеличение на новообразуваните такива дела през последните три години и намаляване на внесените обвинителни актове.

Извършен е анализ на наказателните производства, образувани за престъпления извършени от непълнолетни лица. Отчетено е запазване тенденцията на намаляването им.

Анализирана е дейността на прокуратурите по Международно правно сътрудничество. За 2014 г. изпратени за изпълнение са били 898 молби за правна помощ, а получените за изпълнение са били 1 203. За 2015 г. молбите за правна помощ са съответно 1078 изпратени и 1944 получени за изпълнение от българските власти. Получени за изпълнение Европейска заповед за арест – 235 за 2014 г и за 2015- 311 заповеди за арест.

В раздел втори е анализирана административната и контролно-ревизионна дейност на прокуратурата. Към 01.01.2014 г. утвърденият щат на ПРБ за магистрати е бил 2 304, а 331 длъжности са били незаети. Към 1.01.2015 г броят магистрати е 2300, а 352 щатни бройки са останали незаети. Констатирана е добра кадрова обезпеченост както за прокурорите, така и за служителите.

Образувани са били за 2014 г. общо 19 дисциплинарна производства срещу прокурори при 14 за 2015 г и 14 заповеди от главния прокурор и административни ръководители за налагане на дисциплинарно наказание , като за 2015 г са 11 такива.

В този раздел е отчетена и анализирана диференцирано натовареността на прокурорите и следователите в системата, съобразно степента им и видовете дейност, който осъществяват.

В раздел трети от доклада на главния прокурор е отчетена дейността на Върховната касационна прокуратура по наказателно-съдебен надзор, гражданско-съдебен надзор, изпълнение на наказанията и други принудителни мерки, международноправна помощ и сътрудничество.

В раздел пети от доклада на главния прокурор са изведени приоритетите в дейността на прокуратурата и разследващите органи.

В средносрочен и дългосрочен план, на база досегашните анализи и доклади на партньорски институции, Прокуратурата на Република България си поставя следните приоритети в работата: съблюдаване на правата на гражданите в процеса на правоприлагането; отстояване независимостта на прокуратурата като част от съдебната власт; утвърждаване надзора за законност като инструмент за преодоляване с правни средства на важни за обществото проблеми; ефективно управление чрез повишаване взискателността към административните ръководители, а те - към прокурорите и следователите за професионално и срочно изпълнение на задълженията им; засилване методическата роля на главния прокурор; подобряване качеството и срочността на разследването; проактивен подход на прокуратурата в противодействието и с корупцията по високите етажи на властта и организираната престъпност; усъвършенстване взаимодействието с компетентните в държавата институции както и подобряване на международното и междуинстанционното взаимодействие с насоченост към обезпечаването и отнемането на облагите, придобити от престъпна дейност.

И двата доклада отчитат продължаващата тенденция за ангажиране на прокуратурата с въпроси извън нейната компетентност по сигнали на граждани и организации. Това фактическо положение допълнително увеличава натовареността на прокурорите поради необходимостта от произнасяне по тях с постановление или с резолюция. Като продължаваща тенденция се констатира и недостатъчността на конкретни данни в сигналите на контролните органи, което налага допълнително възлагане на проверки или извършване на такава от прокурор и също се отразява на натовареността.

В последвалото обсъждане на докладите участие взеха народните представители Петър Славов и Данаил Кирилов

Те обърнаха внимание, че докладите съществено улесняват ориентацията в съдържанието им и дават възможност за проследяване в необходимите детайли на дейността на прокуратурата и разследващите органи. И двата доклада са с балансирано представяне на статистически данни и аналитични части, вкл. и предложения за законодателни промени.

Като положителни се оценяват и стъпките, които са предприети за преодоляване на различната натовареност на прокурорите чрез прилагане на вътрешноорганизационни мерки. Прилагането им обаче позволява само в известна степен да се ограничат мащабите на проблема, като

преодоляването му е от компетентността на Висшия съдебен съвет да продължат инициативите за своевременно обявяване на конкурси за заемане на непопълнените щатове в прокуратурата и тези за промяна в щатовете на отделните прокуратури съобразно обема работа в тях.

След проведените разисквания, Комисията по правни въпроси с **14 гласа „за“, 0 „против“ и 1 „въздържал се“** прие Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2014 г., № 511-00-5, постъпил на 27.05.16 г и Доклад за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата на Република България и на разследващите органи през 2015 г., № 630-00-3, постъпил на 07.06.2016 г. и предлага на Народното събрание проект за решение за приемането им.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РЕШЕНИЕ

за приемане на доклад за прилагането на закона и за дейността на
прокуратурата и разследващите органи през 2014 г.

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 84, т. 16 от
Конституцията на Република България и чл. 30, ал. 2, т. 11 от Закона за
съдебната власт

РЕШИ:

Приема доклад за прилагането на закона и за дейността на
прокуратурата и разследващите органи през 2014 г.

Решението е прието от 43-то Народно събрание на 2016 г. и е
подпечатано с официалния печат на Народното събрание."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РЕШЕНИЕ

за приемане на Доклад за прилагането на закона и за дейността на
прокуратурата и разследващите органи през 2015 г.

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 84, т. 16 от
Конституцията на Република България и чл. 30, ал. 2, т. 11 от Закона за
съдебната власт

РЕШИ:

1. Приема Доклад за прилагането на закона и за дейността на
прокуратурата и разследващите органи през 2015 г.

Решението е прието от 43-то Народно събрание на 2016 г. и е
подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА /

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

ДАНАИЛ КИРИЛОВ /